

AMU = DAMU + FAMU + HAMU

POSUDEK OPONENTA

písemné vysokoškolské kvalifikační práce

Program: Magisterský
Obor: Taneční
Student: Mgr. BcA. Alena LAIFROVÁ
Název práce: Soubor baletu divadla F.X.Šaldy v Liberci se zaměřením na život a působení Jarmily Jarošové
Vedoucí písemné práce: MgA. Elvíra Němečková Ph.D.
Oponent písemné práce: prof. MgA. Daniel Wiesner

Klasifikace

	A	B	C	D	E	F
Volba tématu	A					
Formulace cílů práce	A					
Volba metodiky zpracování	A					
Splnění cílů práce	A					
Obsah práce	A					
Práce s prameny a zdroji informací (citace, odkazy a poznámky)	A					
Struktura a formální úprava práce	A					
Stylistická úroveň textu a přesvědčivost argumentace	A					
Jazyková úroveň textu (gramatika, pravopis)	A					
Aktuálnost a odborný přínos práce	A					

AMU = DAMU + FAMU + HAMU

Text posudku

Alena Laifrová napsala magisterskou práci, která soustřeďuje svou pozornost na historii divadla v Liberci, tedy oblasti, o které se všeobecně velmi málo píše. Svou prací dokazuje, že je to velká škoda, protože divadlo v Libereci, dříve Reichenbergu, má velmi zajímavou a málo známou historii.

Magisterskou práci skvěle autorka rozčlenila. Dominantní část se zabývá zmapováním historie baletního souboru Divadla F.X.Šaldy v Liberci od roku 1945 do současnosti. Pozornost věnuje nejvýznamnějším šéfům baletu, choreografům i baletním představením. Je skvělé, že Alena Laifrová osobně vyhledala dlouholetou libereckou primabalerínu Jarmilu Jarošovou a pro svou práci tak získala autentický zdroj dobových informací.

Přiznám se, že přes svou dlouholetou choreografickou spolupráci s libereckým divadlem, jsem se díky oponentuře poprvé blíže seznámil s historií divadla původně česko-německého regionu. V tomto smyslu čtenář získá množství zajímavých informací týkajících se otázek česko-německého soužití na území Liberce, které studentka svědomitě a doložitelně vyhledala v dobových dokumentech, nebo odborné literatuře. Jedná se o období od poloviny 14.století do ovládnutí oblasti Sudetoněmeckou vlasteneckou frontou Konráda Heinleina v roce 1933 a odtržení československého pohraničí v roce 1938. Laifrová ve své práci hovoří o vzniku divadelních budov v Liberci. Roku 1820 došlo k otevření Soukenického divadla, které bylo cechem libereckých soukeníků založeno a financováno. Autorka uvádí překvapivou informaci, že v Soukenickém divadle v letech 1836-37 opakovaně hostoval proslulý italský tanečník a choreograf Filippo Taglioni se svou slavnou dcerou Marií. Dřevěné Prozatímní divadlo vzniklo v roce 1880, ve kterém se hrálo pouze německy. Vynikající vídeňští architekti Fellner a Helmer vybudovali v roce 1883 v centru města Stadttheater Reichenberg se slavnou oponou Gustava Klimta, stavbu, která je pýchou Liberce dodnes. Dále se v práci Aleny Laifrové dočteme, že do roku 1945 nebyli v divadle angažováni žádní tanečníci. Přes tuto skutečnost je zajímavé, že v roce 1938 v divadle hostoval slavný liberecký rodák, významný německý výrazový tanečník Harald Kreuzberg.

Diplomová práce se dále zabývá založením a vývojem profesionálního baletního souboru od roku 1945 po jednotlivých desetiletích do současnosti. Prvním šéfem baletu se stal choreograf Rudolf Macharovský, následovali Josef Škoda – otec Pavla Ždichynce, Josef Sokol a Josef Judl. Právě v tomto desetiletí se stala členkou baletu paní Jarmila Jarošová, která této scéně byla věrná 33 let.

Druhé desetiletí vedl soubor opět Josef Škoda. Po tomto choreografovi převzala soubor skvělá mladá choreografka Věra Untermüllerová, která v Liberci inscenovala soudobý repertoár. Spolupracovala s hudebním skladatelem Oldřichem Flosmanem, napsala libreto a inscenovala „Zkrocení zlé ženy“. Bohužel tato nadaná umělkyně v roce 1961 zemřela při autonehodě. Také další šéf baletu – Bohumil Svoboda – neměl šťastný životní osud. Kvůli problémům s alkoholem byl z divadla propuštěn a při jeho následné profesi pokrývače, nepřežil pád ze střechy.

AMU = DAMU + FAMU + HAMU

Po těchto tragických událostech nastoupila na místo šéfa baletu ve třetím desetiletí Milena Moravcová. Baletní soubor byl nepočetný a vznikaly komornější inscenace na jazzovou, či současnou hudbu. Post šéfa baletu byl pak obsazen dvojicí předních sólistů baletu Jiřím Chládkem a Evou Gabajovou. V tomto období byl do Liberce pozván na hostování choreograf ND Antonín Landa, který premiéroval Hindemithova „Démona“, Straussovy „Povídky z Vídeňského lesa“ a „Zjasněného chodce“ na koláž z děl Rossiniho.

Čtvrté a páté desetiletí je charakteristické příchodem Františka Pokorného. Jde bezesporu o klíčovou osobnost s vlastní osobitou vizí. Jeho příchodem nastává v libereckém divadle zásadní posun k tanečnímu divadlu. Libreta si Pokorný psal většinou sám a spolupracoval s našimi nejvýznačnějšími hudebními skladateli – Lubošem Fišerem, Zdeňkem Lukášem a Zdeňkem Šikolou. František Pokorný je také zakladatelem světově proslulého pantomimického dua Cvoci.

V šestém desetiletí se stal šéfem baletu Petr Šimek, který si pro své choreografie vybíral velká témata a nadčasové tituly, v nichž se snažil o propojení experimentální a tradiční linie taneční tvorby. V roce 1997 na vedoucí post v Liberci nastoupila ukrajinská tanečnice Ljubov Dančenko. Soubor se pod jejím vedením výrazně omladil a aktivně spolupracovala s předními českými choreografy. Následující šéf souboru Petr Tyc měl cíl vytvořit soubor čistě zaměřený na současný tanec. Soubor rozdělil na dvě části, ale konzervativní liberecké diváky nepřesvědčil. Jeho titul „To málo co vím o Sylfidách“ přilákal do hlediště pouze 14 diváků a ředitel divadla s ním rozvázal okamžitě spolupráci. Situaci zachránila Vlasta Vindušková, která vedla soubor do roku 2010. Po Tycově působení zůstalo v Liberci pouze devět tanečníků. Její zásluhou je, že získala profesionálního pedagoga, asistenta choreografa a výrazně rozšířila soubor. Zajistila hostování celé řady významných českých choreografů a předních sólistů Národního divadla na liberecké scéně. Současnou skvělou šéfkou baletu je choreografka s vlastní uměleckou vizí, Alena Pešková.

Na závěr své oponentury, která příliš autorce neoponuje, spíše komentuje zajímavý text, bych rád citoval z práce Aleny Laifrové několik slov:

„ Z mého pohledu by bylo dále velice zajímavé zabývat se do větších detailů historií německého divadla v Liberci před rokem 1945 a znovu se vrátit ke všem zmínkám o hostujících baletních souborech a představeních. V textu své práce jsem alespoň okrajově zmínila a velmi stručně přiblížila všechny, které se mi podařilo v historických dokumentech objevit. Větší pozornost by si nepochybně zasloužil zejména Filippo Taglioni, který v Liberci se svým souborem opakovaně hostoval v letech 1836 – 1837. Toto konkrétní téma je však spíše jen pouhým nastíněním případného námětu pro hlubší studium nebo pro zpracování v rámci jiné, mnohem rozsáhlejší studie.“

Autorka diplomové práce za mne formulovala, na čem by měla v nejbližší budoucnosti pracovat. Domnívám se, že je nyní podstatné, získat podporu pro vznik publikace. Zájem by mělo mít zejména město Liberec. Navrhuji, aby HAMU tuto práci doporučilo a zaslalo starostovi Liberce, ředitelce divadla, šéfce baletu a všem lokálním institucím, které by mohly mít zájem se tímto tématem zabývat a finančně vznik publikace podpořit. Jistě by stálo za úvahu navázat spolupráci s lidmi, kteří se tématem česko-německých vztahů v Liberci zabývají.

AMU = DAMU + FAMU + HAMU

Závěrem bych rád vyjádřil velmi pozitivní hodnocení této diplomové práce. Jedná se o formulačně erudovanou, obsahově poutavou a inspirativní práci, kterou vřele doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě

1. Osobně bych při detailnějším zpracování nezapomněl na Haralda Kreutzberga. O tomto světovém tanečnickovi by stálo za úvahu napsat samostatnou publikaci. Chystáte toto téma zpracovat?
2. V historii tanečního divadla je velmi málo napsáno o Josefu Škodovi a Věře Untermüllerové. Jedná se o zcela rozdílné osobnosti, ale jste také názoru, že by stálo za pozornost i o těchto osobnostech vydat dokument doby?
3. Je nesporné, že samostatnou knihu by si zasloužil osnovatel libereckého tanečního divadla, choreograf, režisér a libretista František Pokorný. To je téma, které je pro milovníci libereckého divadla téměř povinnou inspirací. Knihu máte již jistě rozepsanu, že?
4. Zajímavé téma nabízí také skutečnost, jaké devastace se dopustil Petr Tyc a jakou obětavou záchranářskou práci pro Liberec udělala Vlasta Vindušková. Myslím, že do historie osudů libereckého divadla tato kapitola nesmí chybět. Máte odvahu se pustit i do tohoto kontroverzního tématu?

Celkové hodnocení

Práci k obhajobě:

doporučuji

Navrhuji hodnocení:

A

A	výborný výkon převyšující daná kritéria
B	nadprůměrný standard s minimem chyb
C	průměrný výkon s přijatelným počtem chyb
D	přijatelný výkon s větším počtem chyb
E	výkon vykazuje minimální naplnění kritérií
F	nepřijatelný výkon

Datum: 22.05.2017

.....
JMÉNO a podpis oponenta